

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Viacjazyčnosť vo vyučovaní v základných školách

Ing. Henrieta Crkoňová

podpis štatutárneho zástupcu

Názov vzdelávacieho programu:

Viacjazyčnosť vo vyučovaní v základných školách

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Fenoménom dnešnej doby je proces integrácie cudzích jazykov do jazykovej výučby na základných a stredných školách v Slovenskej republike. Stále viac sa zdôrazňuje dôležitosť jazykov, ich znalosť a výborná komunikácia pre budúce štúdium a povolanie. Avšak viacjazyčnosť je aj podstatou osobnosti, pretože jazyky sa stávajú kultúrnou identitou každého človeka. Tento proces prináša so sebou neustále sa meniace podmienky v našom školskom systéme a často sa stretávame s rôznymi prekážkami a problémami v oblasti výučby jazykov.

Hlavným cieľom vyučovania cudzích jazykov je podporiť rozvoj žiaka vo vzťahu k rôznym jazykom a ich kultúr, čím sa zároveň pomáha k rozšíreniu viacjazyčnosti a jej významovej podstaty.

V posledných rokoch sa dostáva do popredia otázka koncepcie viacjazyčnosti v kontexte učenia sa jazykov. Pojem „viacjazyčnosť“ možno chápať v dvoch rovinách:

- ide o pomenovanie schopnosti fyzickej osoby používať viacero cudzích jazykov,
- rovnako však tento termín označuje koexistenciu navzájom rozdielnych jazykov na jednom geografickom území.

Viacjazyčnosť predstavuje znalosť viacerých jazykov s tým, že jednotlivec má takú znalosť jazyka, ktorá je rozšírená aj o porozumenie plurality kultúr. Pri komunikácii využíva všetky poznatky a skúsenosti s jazykom tak, aby konverzácia bola čo najefektívnejšia.

Spoločný európsky referenčný rámec poukazuje na to, že cieľom jazykového vzdelávania by nemalo byť zvládnutie jedného či dvoch jazykov izolovane, ale rozvíjanie jazykového repertoáru, v ktorom majú svoje zastúpenie všetky jazykové schopnosti. Viacjazyčnosť je nutné chápať z hľadiska obsahu plurality kultúr. Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie (SERR, 2006, s. 9) „jazyk nie je len dôležitým aspektom kultúry, je aj prostriedkom prístupu k jednotlivým prejavom danej kultúry.“

Účastníci vzdelávania získajú vedomosti a zručnosti v oblasti viacjazyčných prístupov v rámci vyučovania cudzích jazykov v základných školách a budú zdokonaľovať svoje profesijné zručnosti potrebné na rozvíjanie viacjazyčnej a plurikultúrnej kompetencie žiakov .

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania

Kombinovaná - prezenčná aj dištančná.

Hlavný cieľ:

Rozvíjanie a prehľbovanie profesijných kompetencií učiteľov cudzích jazykov v oblasti implementácie viacjazyčnosti v rámci hodín cudzieho jazyka v základných školách.

Špecifické ciele:

- Prehľbiť znalosti o medzi predmetovej integrácii cudzích jazykov.
- Rozvíjať komunikáciu žiakov prostredníctvom implementácie viacjazyčnosti vo vyučovaní.
- Rozvíjať schopnosť aplikovať zásadu komplexnosti v prípade vzťahu viacerých cudzích jazykov.
- Prehľbiť kompetencie o schopnosti uplatňovania zásady komunikačného prístupu a zásady aktuálnosti lingvistických poznatkov.
- Rozvíjať schopnosti implementovať viacjazyčnosť vo vyučovaní..
- Rozšíriť kompetencie o znalosti využívať inovátné aktivizujúce metódy na rozvoj jazykových kompetencií, rozvoj kritického myslenia a autonómie žiaka.

Obsah a rozsah vzdelávacieho programu

Obsah:	Forma	Časový rozsah
Tematický okruh 1: Viacjazyčnosť a rozmanitosť kultúr – charakteristika viacjazyčnosti; základná terminológia (viacjazyčnosť, plurilingvizmus, plurikulturalizmus, multilingvizmus, interkulturalita); – integrovanie cudzieho jazyka do iných vyučovacích predmetov (CLIL); – viacjazyčná a plurikultúrna kompetencia; – interkultúrny prístup (výchova k tolerancii, krajinovedné, sociokultúrne a sociolingválne aspekty).	prezenčná	2 2 2 2
Tematický okruh 2: Viacjazyčná a plurikultúrna kompetencia – referenčný rámec FREPA (A Framework of Reference for Pluralistic Approaches to languages and cultures); – prístupy rozvíjajúce viacjazyčnú a plurikultúrnú kompetenciu. Výstup dištančnej formy: Vytvorený súbor úloh určených na rozvoj slovnej zásoby v anglickom jazyku za podpory ďalšieho cudzieho jazyka (angličtina – nemčina, angličtina – francúzština, angličtina - taliančina). Formát A4, rozsah cca 3-4 normostrany.	prezenčná dištančná	3 3 4
Tematický okruh 3: Viacjazyčné prístupy (teória, príklady a cvičenia) – koncepty a námety aktivít na uplatňovanie viacjazyčných a plurikultúrnych prístupov v cudzojazyčnom vyučovaní; – úlohy aktivizujúce vedomosti, postoje a zručnosti viacjazyčnej a plurikultúrnej kompetencie; – konkrétne metódy pluralitných prístupov k jazykovému vyučovaniu (jazykové prebúdzanie, integrovaná jazyková didaktika, porozumenie medzi príbuznými jazykmi, „interkultúrny prístup“); – implementácia viacjazyčných a plurikultúrnych prístupov v cudzojazyčnej výučbe. Výstup dištančnej formy: Vytvorené 3 námety aktivít na uplatňovanie viacjazyčných a plurikultúrnych prístupov v cudzojazyčnom vyučovaní. Formát A4, rozsah cca 3-4 normostrany.	prezenčná dištančná	3 3 3 3 4
Tematický okruh 4: Viacjazyčnosť a hodnotenie žiakov – hodnotenie a sebahodnotenie žiakov, sebaopoznanie, budovanie jazykovej sebadôvery a sebaistoty implementovaním viacjazyčných prístupov vo vyučovaní cudzích jazykov; – formatívne hodnotenie, slovná spätná väzba s použitím otázok; – viacjazyčnosť a autonómne učenie	prezenčná	2 2 2

Metódy vzdelávania:

prednášky, diskusie, brainstorming, praktické cvičenia, workshopy, zážitkové metódy učenia, hra, hranie rolí, improvizácie, individuálna a tímová práca, samostatná práca doma, tvorba vlastných učebných materiálov, prezentácie, e-mailová komunikácia, individuálne poradenstvo, diskusné skupiny, kooperatívne formy práce, participatívne metódy, riadený rozhovor a autodidaktické metódy, reflexia a sebareflexia.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu **má kompetencie** v oblasti využívania prístupov rozvíjajúcich viacjazyčnú a plurikultúrnu kompetenciu žiakov, **dokáže používať** koncepty, metódy a námety aktivít na uplatňovanie viacjazyčných a plurikultúrnych prístupov v cudzojazyčnom vyučovaní a **implementuje** viacjazyčné a plurikultúrne prístupy v cudzojazyčnej výučbe.

Rozsah vzdelávacieho programu:

40 hodín – 32 hodín prezenčne a 8 hodín dištančne

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy)
- pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy)
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: anglický jazyk a literatúra, nemecký jazyk, francúzsky jazyk, taliansky jazyk

Podmienky zaradenia uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa v uvedených podkategóriách, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetov anglický jazyk a literatúra, nemecký jazyk, francúzsky jazyk, taliansky jazyk v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Správnosť údajov a zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie alebo podkategórie, kariérového stupňa potvrdzuje riaditeľ školy. Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie alebo podkategórie, kariérového stupňa, oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na kontinuálne vzdelávanie posúdi poskytovateľ na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončenie vzdelávania

Záverečná prezentácia pred lektorom a účastníkmi vzdelávania.

Požiadavky pre absolventa vzdelávania:

1. Najmenej 80%-ná osobná účasť na prezenčnej forme štúdia.
2. Vypracovanie úloh dištančnej časti vzdelávania.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

3. Prezentácia pred lektorom a účastníkmi vzdelávania. Obsahom prezentácie sú praktické úlohy aplikované počas jednej vyučovacej hodiny cudzieho jazyka s využitím viacjazyčných a plurikultúrnych prístupov v rozsahu 7 – 10 snímok v programe PowerPoint.

Kritériá hodnotenia úrovne záverečnej prezentácie účastníkov kontinuálneho vzdelávania:

- preukázateľnosť samostatného spracovania prezentácie;
- využiteľnosť prezentovaných materiálov v praxi;
- prínos prezentovaných materiálov pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu;

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:

Garant: PaedDr. Zuzana Duchoňová, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie pre anglický jazyk a literatúru s druhou atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava. Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z v znení neskorších predpisov.

Lektori: Učitelia pre kontinuálne vzdelávanie pre anglický jazyk a literatúru, vysokoškolskí učitelia s aprobáciou anglický jazyk a učitelia anglického jazyka s prvou alebo druhou atestáciou s najmenej 6-ročnou praxou v oblasti vzdelávania na základných a jazykových školách. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné zabezpečenie

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických a odborných zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie

Kancelárske potreby: flipchartový papier, fixky, papier, toner do kopírky a tlačiarne, tabuľa

Technické a informačné zabezpečenie

Prezentačné zabezpečenie: notebook a dataprojektor pre lektora, internet

Informačné zabezpečenie: učebné zdroje, študijné texty a podklady na vypracovanie úloh dištančného vzdelávania

Návrh počtu kreditov

Spolu: **10 kreditov**

8 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania.